

Naturalització dels espais verds

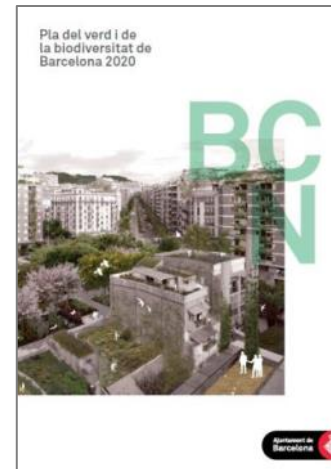
Juliol de 2018

Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat

Posar en valor el verd de la ciutat

- **Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-22:** "Objectiu núm.1 Del verd urbà a la renaturalització de la ciutat"
- **Pla del verd i de la biodiversitat, 2020:** "Assolir una infraestructura verda que ofereixi els màxims serveis ecosistèmics en una ciutat on natura i urbs interactuïn i es potenciïn"
- **Compromís pel Clima 2030:** "Incrementar el verd urbà en 1m² per cada habitant actual al 2030 per generar una major adaptació de la ciutat als possibles efectes del canvi climàtic"
- **Pla director de l'arbrat 2017-2037**
- **Mesura de Govern per a l'eradicació del glifosat (2016)**
- **Programa Superilles**

La infraestructura verda urbana

✓ És el conjunt d'espais verds, espais naturals, espais fluvials, litorals, agrícoles, boscos, parcs, jardins, horts, arbres, verd a la via pública, basses, SUDS, solars, camins permeables, cobertes verdes, murs verds, vegetació en balcons, terrasses, patis,... tant públics com privats que ofereix serveis ecosistèmics

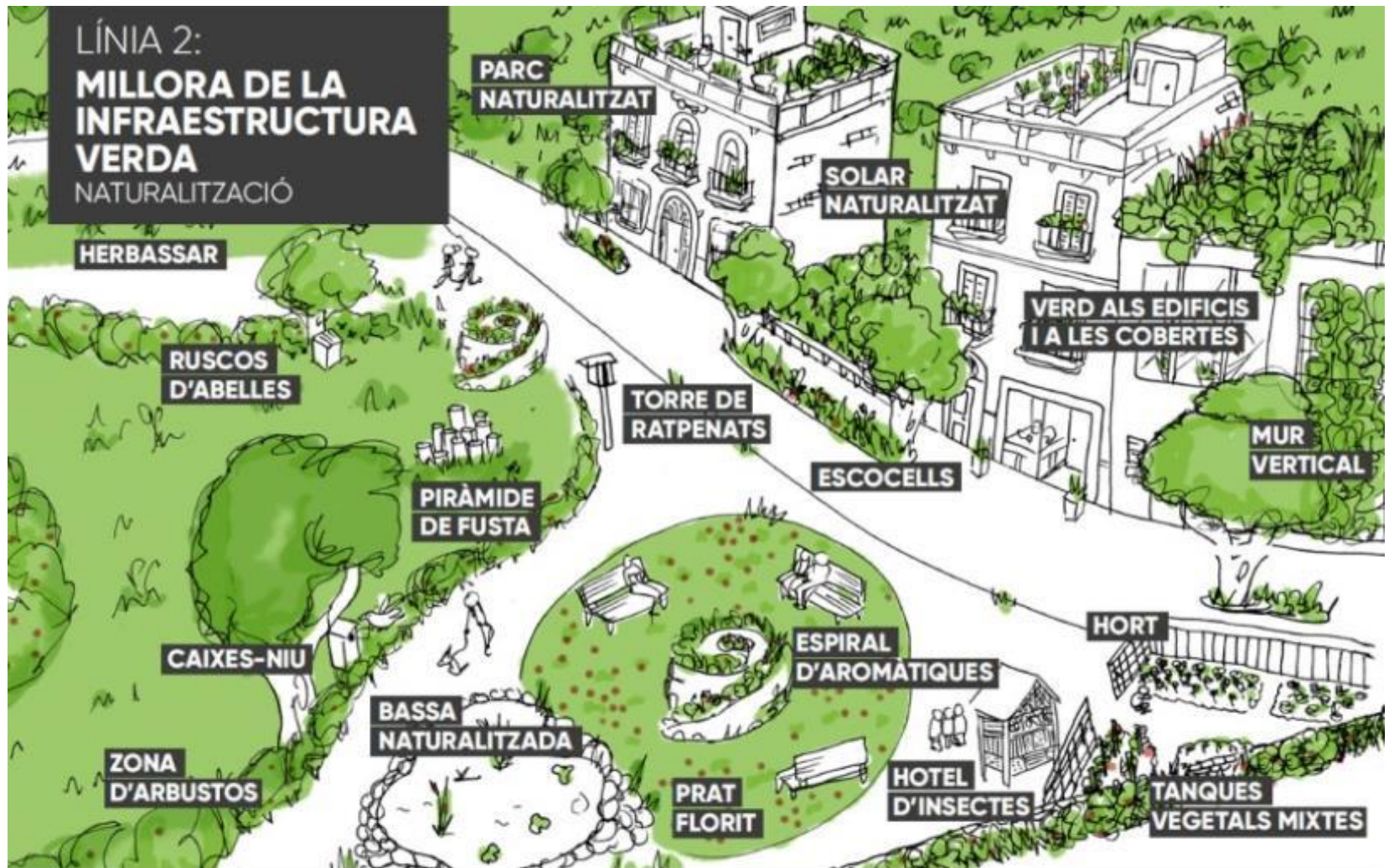
✓ **Serveis ecosistèmics o socioambientals** són aquells **beneficis que un ecosistema aporta a la societat i que milloren la salut i la qualitat de vida de les persones**. Aquests beneficis es multipliquen quan la xarxa d'espais verds i arbres està connectada

Maig 2017

Mesura de Govern Programa d'impuls de la infraestructura verda urbana.

- Línia 1. Increment de la infraestructura verda urbana
- Línia 2. Millora i **naturalització de la infraestructura verda urbana**
- Línia 3. Corresponsabilitat ciutadana en l'increment i millora de la IV urbana
- Línia 4. Seguiment i avaluació

Naturalitzar els espais verds ja existents. | Increment d'arbres i arbusts en parcs, jardins i espai públic. | Augment de flora i fauna en solars sense ús. | Millora dels espais naturals com ara els Tres Turons | Nous espais per la fauna urbana: ruscós, hotels d'insectes, nius, piràmides de fusta... | Naturalització de basses ornamentals per afavorir la biodiversitat. | Potenciació de les aigües naturals de la ciutat: fonts, mines, aigua freàtica. | Sistemes Urbans de Drenatge Sostenible (SUDS) per facilitar la retenció, tractament i drenatge d'aigua.

Què és la naturalització?

Naturalitzar els espais verds urbans **és transformar-los gestionant més a favor dels processos naturals** i de l'entrada espontània de flora i fauna, i fer-ne un **manteniment més ecològic**, sense perdre la qualitat estètica i orientant-los a un **benefici social i de salut**. Vol dir seguir els processos i cicles naturals, gestionant de manera més ecològica l'aigua, la terra, els vegetals, l'energia, els materials, els adobs i tractaments, per augmentar la quantitat i qualitat del verd.

Així aconseguim més i millors espais verds que ajudin a compensar les necessitats de l'ecosistema i, per tant, el benestar de les persones que hi vivim.

Quins beneficis té la naturalització per a la ciutadania?

- + salut**
- + benestar**
- + connexió i immersió a la natura**
- + experiència sensorial**
- afavorir un paisatge identitari**

Quins beneficis té la naturalització per al paisatge?

ecosistemes + complexos i + madurs, nous hàbitats, més mosaics de vegetació i diversitat d'ambients que ajuden a adaptar-se al canvi climàtic, + quantitat de verd, + biomassa, + connectivitat, + diversitat florística + riquesa vegetal, millor estructura vegetal amb estrats diversos ben representats + sp autòctones i adaptades, + natural + ecològic, sòls + vius i + fèrtils

Quins beneficis té la naturalització per a la fauna?

+ diversitat

+ abundància

+ pol·linitzadors

+ suport a la conservació d'sp

Quines actuacions es fan?

- Algunes gespes tradicionals es transformen en prats naturals o herbassars
- Apareixen nous espais de prats florits d'interès per a la biodiversitat
- Hi ha més arbusts amb floració atraient de fauna
- Els marges dels horts urbans de la ciutat s'enriqueixen amb plantes afavoridores de biodiversitat
- Es planten rodals arbustius i arbres fruiters en gespes
- Es fan actuacions d'eliminació i contenció de plantes invasores
- Es naturalitzen basses
- L'eliminació del glifosat implica l'aparició d'herbes espontànies
- Es sembren alguns escocells amb flora amiga
- Es planten arbres variats, adaptats al clima
- Es respecta el port natural dels arbres, podant menys
- S'instal·len estructures per afavorir la presència de fauna
- ...

Canvis en la gestió dels arbres

- ✓ Diversificació d'espècies (en trama urbana cap sp > 15%)
- ✓ Plantació d'arbres amb flors i fruits interessants per a la fauna
- ✓ Port més natural, menys poda, respectant el calendari de floració i fructificació, i el cicle de fauna
- ✓ Lluita biològica per al control de plagues

Cercis siliquastrum (arbre de l'amor)

Albizia julibrissin (arbre de la seda)

Pyrus calleryana "Chanticleer" (perera)

Tipuana tipu (tipuana)

Arbres amb el seu port natural.
Avda. Diagonal

Gamarús (*Strix aluco*). Parc de les Heures

Lluita biològica per al control de plagues

Canvis en la gestió dels arbusts

Plantació d'arbusts preferiblement autòctons, amb floració i fruits interessants per a la fauna, amb port més natural, menys poda, respectant el calendari de floració i fructificació, i el cicle de fauna, s'afavoreix la presència de fullaraca i encoixinat, ...

Germans Desvalls

Plaça Gal·la Plàcidia

Parc de la Trinitat

Gran Via CC

Tanques vegetals
arbustives mixtes

Carrer Jericó

Gestió més ecològica

Sega diferenciada. Jardins de Joan Brossa, Montjuïc

Gestió ecològica dels horts urbans municipals . Hort de Can Cadena.

Es potencia l'ús d'espècies de flora autòctona

Estepa blanca (Cistus albidus)

Marfull (Viburnum tinus)

S'evita l'ús d'espècies invasores

Pitòspor (Pittosporum tobira)

*Penniset pelut
(Pennisetum villosum)*

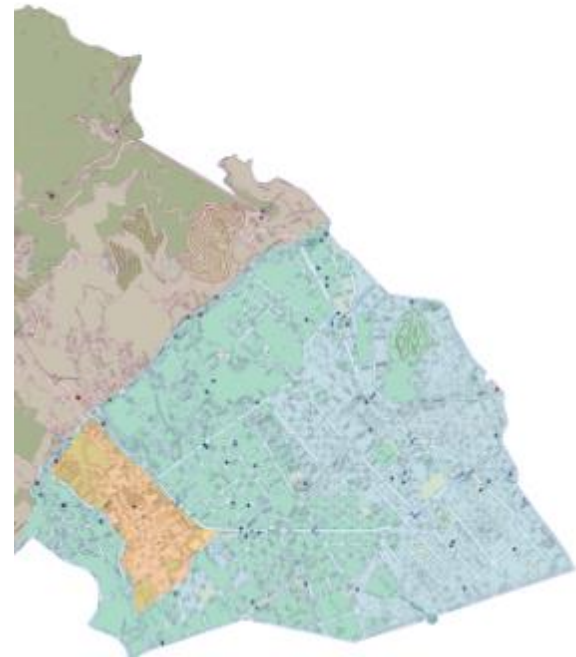

Actuacions de la Mesura de Govern per a l'eradicació del glifosat

- Accions d'estudi i proves d'alternatives als herbicides químics en zones verdes i escocells
- Accions informatives i comunicatives
- Accions col·laboratives i formatives

- ✓ Es continua amb les tècniques de prevenció d'aparició d'herbes espontànies en escocells (encoixinat, sèmbers, plantacions...)
- ✓ Seguiment dels desherbatges a vapor, i assaig d'altres tècniques (escardadora)

- ✓ S'ha treballat una mapificació dels carrers (per Districtes) establint criteris de desherbatge / naturalització, freqüències de revisió i desherbat

Actuacions de la Mesura de Govern per a l'eradicació del glifosat.

Projecte: Sembra d'escocells i plantació de gramínies i vivaces

Escocells + verds + florits amb flors interessants per a la fauna útil (depredadora de plagues dels arbres)

S'instal·len estructures de fauna per afavorir la biodiversitat

Torres-niu de ratpenats a tots els horts urbans

Espiral de pedra amb aromàtiques al Bosc Turull

Piràmide de fusta al Polvorí. Montjuïc

Biotronc al Jardí de Petra Kelly. Montjuïc

Hotel d'insectes al Parc de Joan Miró

Cúmulo de troncs al Palau Reial

Estructures per habilitar refugis per a la fauna

- ✓ Hotels d'insectes, espirals de pedra seca amb aromàtiques, piràmides de fusta, roquissars, cúmuls de fusta, biotronics, fangars per a orenetes, torres o caixes-niu per a ratpenats, nius per a eriçons, deixar drets arbres secs...

Es naturalitzen basses

Alternativa a la gestió química de les basses i fonts ornamentals de la ciutat, basada en què el propi sistema aquàtic s'autoreguli a través de l'equilibri natural de la seva fauna i flora, tot mantenint la qualitat de l'aigua

Viver de Tres Pins. Montjuïc

Tòtil (Alytes obstetricans)

Turó Park

- ✓ Naturalitzades les basses de Parc de la Tamarita, Turó Park, Palau de Pedralbes, Laberint d'Horta, Teatre Grec, Jardins de Laribal, Jardí d'Aclimatació, Mossèn Cinto Verdaguer
- ✓ Seguiment de 112 basses (públiques i privades)
- ✓ 87 vasos naturalitzats
- ✓ 4 espècies d'amfibis (tòtil, reineta, granota verda i salamandra)

Mossèn Cinto Verdaguer

Com canvia el paisatge? Alguns exemples

ABANS

Gespa a la Plaça Karl Marx

Gespa a la Rotonda Bellesguard

Escocell al carrer amb tractament herbicida

Tanca vegetal al Parc de la Trinitat

Grup de flor de temporada

Poda d'arbre viari

Plaça Karl Marx. Sembra de prat de flors (amb llavors autòctones)

Juliol 2017

Agost 2017

Octubre 2017

Juny 2017

Rotonda Bellesguard. Sembra de prat florit d'interès per a la biodiversitat

Juny 2017

Juliol 2017

Agost 2017

Novembre 2017

Jardins de la Nova Mar Bella. Adaptació de la vegetació al litoral marí

Espai en condicions extremes: calor, manca d'aigua, fort vent marí.
Actuació: enriquir la vegetació costanera perquè els ocells hi trobin refugi i alimentació i alhora usar espècies nectaríferes que serveixen d'aliment a papallones i a altres pol·linitzadors

Agost 2016

Agost 2017

Octubre 2017

Turó de la Rovira. Eliminació i/o contenció de plantes invasores (Opunties)

Exemple d'espai naturalitzat: espai del Ninot-Clínic

Abril 2016

Maig 2016

Maig 2016

Octubre 2016

Febrer 2017

Març 2017

Juliol 2017

Juliol 2017

Febrer 2018

Què hem fet el 2017 per explicar la naturalització ?

- Campanya de publicitat a mitjans de comunicació **“Donem pas al verd”**: anuncis a premsa, radio, digital, exteriors
- Difusió per canals propis: xarxes municipals, espais digitals Ajuntament
- Articles i presentació a premsa
- Senyalització poda, tractaments... En el moment d'aplicació
- Actualització tractaments fitosanitaris a l'arbrat i espais de gossos a l'espai web
- Difusió dels tractaments biològics de plagues i malures
- Senyalització efímera plantació d'escocells

Comunicació

- ✓ Senyalització efímera i permanent al territori

TRACTAMENT A LA VEGETACIÓ

Data

del al hora

de

Identificació del producte

En cas que les condicions meteorològiques siguin adverses el tractament previst es pot ajornar fins a nou avis.

GRÀCIES PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ!

barcelona.cat/ecologiaurbana
tel:93 55 61 000, 93 55 61 001
www.112.cat

Ajuntament de Barcelona

NATURALITZACIÓ DELS ESPAIS VERDS

La naturalització implica la transformació dels espais verds per convertir-los en hàbitats acollidors de flora i fauna amb l'objectiu d'augmentar la natura a la ciutat i millorar la qualitat de vida de la ciutadania.

ARBUSTOS

La vegetació arbustiva ofereix possibilitats de refugi, alimentació i nidificació a la fauna de la ciutat.

Es potencia la presència de:

Plantes pròpies del sotabosc mediterrani amb floracions d'interès pel seu elevat contingut nectarífer que afavoreixen la presència d'insectes pol·linitzadors.

Plantes de fructificació tardana que afavoreixen la disponibilitat d'aliment per als ocells durant la tardor i l'hivern.

Plantes que proporcionen aliment a les erugues de les papallones.

APOSTEM PER UNA JARDINERIA ECOLÒGICA

DONEM PAS AL VERD

TÈCNiques PREVENTIVES

PRIORITARI

REG, ADOB ORGÀNIC, RETIRADA DE FRUITS, ANELL D'ERUGUES, DRENATGES, TRAMPES DE FEROMONES, ADOBS FOLIARS, I RENTADES AMB BARREJA D'AIGUA I SABÓ FOSFÒRIC

ÚS DE QUÍMICS COM A ÚLTIM RECURS. ERADICACIÓ DE L'ÚS DEL GLIFOSAT.

TRACTAMENT BIOLÒGIC

PRIORITARI

INTRODUÍM PREDADORS NATURALS COM INSECTES, BACTERIS O FONGS, QUE FAN UNA ACCIÓ SELECTIVA SOBRE LA PLAGA PERÒ RESPECTEN L'ENTORN NATURAL.

TRACTAMENT QUÍMIC

NO PRIORITARI

NOMÉS S'UTILITZA PER A LES PLAGUES QUE PODEN REPRESENTAR UN RISC PER A LA SEGURETAT DE LES PERSONES.

INSECTICIDA QUE S'APLICA PER ENDOTERÀPIA O INJUNCIÓ O POLVORITZACIÓ.

PRIORITZEM PRODUCTES MÉS NATURALS I MENYS PERJUDICIALS PER LA SALUT I EL MEDI AMBIENT

Donem pas al verd, Naturalitzem Barcelona

barcelona.cat/ecologiaurbana

Gràcies per l'atenció